

Prikazi knjiga

V. S. ULAŠČIK i A. A. ČIRKIN: ULTRAZVUČNA TERAPIJA (Ul'trazvukovaja terapija), »Belarus'«, Minsk, 1983. 256 str., 36 sl., 33 tablice, literatura na 249-253. str.

Svestrana primjena ultrazvuka u liječenju najrazličitijih bolesti zahtijeva dobro poznavanje teorije i praktične primjene. Knjiga ima četiri dijela. U prvom su prikazane fizikalne osnove ultrazvuka, biofizičke osnove, metaboličke reakcije organizma na djelovanje ultrazvuka, njegovo djelovanje na pojedine organe i sustave te mehanizam fiziološkog i ljekovitog djelovanja. U drugom je dijelu opisana primjena ultrazvuka u liječenju. Opisana je aparatura i metode primjene, osnove, opća načela i metoda ultrazvučne terapije i složena primjena ultrazvuka. U trećem je dijelu s teorijskog i s praktičnog stajališta prikazana sonoforeza ljekovitih sredstava. Četvrti dio opisuje nova kretanja u korištenju ultrazvuka: fokusirani ultrazvuk, točkastu ultrazvučnu terapiju i ultrazvučnu aerosolterapiju. Na kraju je dana i perspektiva budućeg razvoja ultrazvučne terapije.

U odjeljku o dozaži autori, prema A. P. Speranskom (1970), navode ove terapijske doze ultrazvuka: male 0,05—0,4 W/cm², srednje 0,5—0,8 i visoke doze 0,9—1,2 W/cm². Navode da se u sovjetskoj fizikalnoj terapiji upotrebljavaju uglavnom male i srednje doze. Trajanje procedure u jednom je području od 2 do 5 minuta, a kod velikih zglobova do 8—10 minuta. U debljih se bolesnika doze povisuju, a smanjuju u dobi ispod 18. i iznad 60. godine. Broj procedura ovisi o stanju bolesti, kod srednje teških 5—8, a kod težih 12—15, odnosno u bolesnika s morfološkim promjenama do 20 procedura. Ako nakon 10—12 procedura nema učinka, treba prekinuti daljnje liječenje ultrazvukom.

Knjiga se može preporučiti fizijatrima, fizioterapeutima i liječnicima koji primjenjuju taj oblik terapije.

G. Ivanišević

KLINIČKA FIZIKALNA TERAPIJA (Kliničeskaja fizioterapija), u redakciji V. V. Oržeškovskoga, »Zdorov'ja«, Kiev, 1984. 448 str., 78 sl., 9 tablica, literatura na 437-440. str.

Pred nama je najnoviji priručnik fizikalne terapije sovjetskih autora. Knjiga je podijeljena na opći i posebni dio.

U općem dijelu na 193 stranice opisane su osnovne metode elektroterapije i biofizičke pretpostavke za njezinu primjenu; elektroterapija strujom stalnog toka, impulsnim tokovima niskih i zvučnih frekvencija; visokofre-